Ч. 284 (11.535). Львів, субота 22. грудня 1928. Pocztowa opłata ryczałtem uiszczona. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 гов. передполуднем. Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 15 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції 29-41. „ Друкарні 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Після луганської сесії.

Львів, 21. грудня 1928.

Рада Ліги Націй, що радила в Люгано, займалася офіціяльно, як це ми писали, не дуже то важними справами. Найважнішими з них була справа литовсько-польських відносин, але в часі самої сесії далеко більшого значіння від неї набрала справа німецького шкільництва на Горішньому Шлеську, що перетворилася у принціпіяльну справу опіки Ліги над національними меншостями взагалі. Поза Лігою радили дипльомати над справою передтермінової евакуації Надренії та тісно з нею звязаною справою сплати німецьких воєнних відшкодувань. Ця справа була в Люгано найважнішою і для всього світа найцікавішою, бо від її розвязки залежить остаточний уклад політичних сил в Европі.

Зачнімо від цеї останньої проблеми. Чи люганські наради вирішили справу евакуації Надренії та справу репараційних німецьких сплат? Отже не вирішили, але всеж у деякій мірі підготовили сприяючий грунт для майбутнього її вирішування. Домагання Німеччини, щоби справи відшкодувань не вязати зі справою евакуації Надренії, антантські дипльомати не приняли до відома. По закінченні конференції появився спільний комунікат за підписом Чемберлена, Бріяна і Штреземана в дуже лагідному та примирюючому тоні. В ньому підкреслено перш за все затіснення особистих звязків трьох названих міністрів як незвичайно важний і додатній момент у тих справах. Далі зазначено в ньому, що виміна думок між заінтересованими сторонами відбувалася все в дусі примирення і взаїмного зближення, які повинні панувати також у підготовчих переговорах відносно проведення в життя женевської програми з 16. вересня ц. р. Нарешті міністри підкреслюють, що слід зробити все, щоби довести до скорого виявлення всіх справ та угідження становищ в цілі усунення всіх випливаючих з війни труднощів. Поза тим офіціяльний комунікат не каже нічого.

Очевидно, що з такого комунікату не можна робити ніяких далеко йдучих висновків. Та слід зазначити, що вже зі стилізації комунікату виходить, що всі заінтересовані чинники робитимуть поважні та річеві заходи біля остаточного полагодження й урегульовання тих незвичайно важних і складних справ. З комунікату ясне ще одно, а саме, що в найближчій будучині почнуться ділові праці фахівців над устaленням висоти репарацій і над платничою спроможністю Німеччини а в звязку з тим над справою евакуації Надренії. Ось і весь мінімальний успіх Люгано.

Щож до важних справ, які розглядали і якими займалися офіціяльно на сесії Ліги, то слід зазначити, що в литовсько-польській справі Ліга, як ми це передвиджували, не вирішила нічого. Бож не можна вважати ніяким вирішенням факту, що Рада передала постійній комісії комунікаційній при Лізі справу литовсько-польської комунікації для провірення. Соціялістичний польський „Роботнік“ каже, що таким своїм рішенням Ліга фактично виофалася з цілої „афери“. При тій нагоді слід замітити, що Ліга, можна сказати, скомпромітувалася крім наведеної, ще й у справі болівійсько-парагвайського конфлікту. Вона вислала до обох сторін відому телеграму з закликом до згоди, яку заінтересовані держави зігнорували.

Та найцікавішою для нас справою на сесії Ліги Націй була справа наслідків скарги горішньо-шлеських німців на важкі обставини для істнування німецького шкільництва на Горішньому Шлеську. Міністр Залеський потрактував цю скаргу як політичний виступ німців, польських горожан, проти Польщі. На те зареагував гостро німецький представник мін. Штреземан і зазначив, що кожна національна меншість, а в тім і німецька, має право відкликуватися до Ліги Націй у важних справах свого культурно-національного життя та в обороні його прав. Попри те заявив, що на найближчій сесії висуне перед Радою на порядок денний справу національних меншостей та їх прав взагалі. З уваги на те слід надіятися, що як не на найближчій, то на одній з найближчих сесій Ліги Націй стане справа національних меншостей і їх прав предметом нарад як окрема точка денного порядку. Думаємо, що нашим громадським і політичним чинникам не треба мабуть і пригадувати, що вони повинні постаратися своєчасно за відповідний матеріял для Ліги, щоби її облекшити орієнтацію та послужити фактичним матеріялом у цій справі.

Бо не треба забувати, що „Польща — як пише дословно варш. соціялістичний „Роботнік“ — є остільки у виїмково корисному положенні (в тій справі), що є одинокою державою, яка приняла на себе зобовязання супроти меншостей, підписуючи окремий трактат“. І хочби з уваги на те треба нам подбати про своєчасне доставлення матеріялів, абстрагуючи від „виїмково корисного“ положення Польщі в тій матерії.

Шляхи й засоби москвофільської пропаганди.

(Дещо зпоза куліс галицького москвофільства.)

В попередніх числах „Діла“ (281 і 282) відхилили ми дещо рубець заслони і пригашнулися „діяльности“, яку розвиває в останніх часах групка тих москвофілів, що живуть при загально-народній фундації „Народній Дім“ і з неї. Групка ця, як загально відомо, дрібна й ничтожна і складається коли не з кількох, то найвище з кільканайцятьох осіб, що нічим найменшим у нашій суспільности не зазначилися і не мають в нашому народі ніякого впливу, ніякого значіння. Це просто штучно витворена групка, що жирує на всенародній установі і вдає, що вона робить якусь політику в нашому народі, що вона когось репрезентує — на те, аби якнайдовше галапасувати в „Нар. Домі“.

Значну більшу, поважнішу москвофільську групу творять у нас ті недобитки передвоєнних русофілів, що задержали в своїх руках „общество Качковського“, „Защиту Земли“, „Ризницу“, Ставропігію й інші установи. У своїх руках мають вони тижневик „Русскій Голос“ (що від нового року буде виходити вже двічи в тижні) і тижневик „Земля і Воля“, що виходить в українській мові і фонетичним правописом. В останньому часі відновили вони також „Гал.-Русскую Матицу“ і заснували т-во „Русская Школа“, яке плянує відкрити з новим шкільним роком приватну російську гімназію у Львові. Політично ця група орієнтується без застережень на відоме „Русское Нар. Обединеніе“ (з Галичині: „Русская Селянская Организація“). Взагалі цю групу можна уважати репрезентантом цілого москвофільського руху в Галичині.

Які впливи й силу мають іще у нас москвофіли, виявили найкраще недавні вибори до польських законодатних установ. Не провівши ні одного свого кандидата в Галичині, вони всеж таки зібрали в деяких виборчих округах доволі поважну скількість голосів, а в одному окрузі (Золочів-Броди-Перемишляни і т. д.) бракувало їм зовсім небогато до вибору свого посла. Організаційна сила москвофілів невелика: коли вірити їх звідомленням, то „общество Качковського“ має нині до 150 читалень, а „Русскій Ревіз. Союз“ обєднує до 200 кооператив. В найновішому часі москвофіли закладають в ріжних сторонах краю комітети „Русской Сел. Организаціи“, дібравши собі для тої цілі також агітаторів-селян.

Ось майже все, що можна сказати про силу й вплив галицького москвофільства в нашому народі. Одначе наш образ був би неповний, якби ми не згадали хоч кількома словами і про православну пропаганду в Галичині, якою кермують всецілo „русскі“ зі Львова, маючи базу в церковнім братстві при православній церкві при вул. Францішканській. Цю пропаганду ведуть менше або більше явно обі москвофільські групи: і група Черкавського-Бачинського (т. зв. „аграрна партія“ зі своїм фіктивним „Рольничим Союзом“) і група Мальца-Бендасюка-Третяка й інших (офіціяльна москвофільська партія).

Група Черкавського-Бачинського, що має нахабність виступати перед полажами обороцем греко-кат. церкви (!), щодо православної пропаганди і пропаганди російськости серед нашого народу не ріжниться нічим від цілого москвофільського табору. Бож ця група завела діловодство в „Нар. Домі“ російською мовою, ця група ангажувала й держить донині серед урядовців „Нар. Дому“ апостатів-православних галичан, вона з фінансувала з фондів тієї всенародньої установи т. зв. „талергофський зізд“. Взагалі ця група, що перед „власть імущими“ виступає як представник „руського“ (не „русского“) народу, а навіть, коли того треба, уживає старої назви „русин“, — не признає такcамо самостійности нашого народу й уважає його частиною російського народу, як усі інші москвофіли. Тільки православну пропаганду розвиває група Черкавського-Бачинського більш обережно і не так нахально, як це роблять москвофіли зпід знаку „Русской Сел. Организаціи“.

Як зручно ведеться православна акція в Галичині, видно найкраще з москвофільських видань, зокрема з календарів „общества Качковского“ і „Временника Ставропігійського Інститута“. (Тій справі присвячена і спеціяльна газетка, що виходить при православній церкві у Львові). Ті москвофільські календарі, зокрема „Временникъ“ (отже календар греко-кат. братства для греко-кат. церкви!) приносять що-року статті, яких автори не скривають зовсім своїх симпатій до православія (статті про Наумовича, статті д-ра Ваврика, С. Бендасюка й ін.). А в хроніці („Русская Лѣтопись“) той-же „Временникъ“ на 1929-ий рік (стор. 10) подає такі найважніші „событія“ за останні роки: „1924 р. відновлення русского православного Свято-Георгіевського прихода у Львові“; „1927 р. перехід на православіє цілого ряду русских сіл на Лемківщині“; „1928 р. перехід на православіє цілого ряду русских сіл також у Східній Галичині“...

Наведеного, думаємо, досить для змалювання облуди й перфідії тих москвофілів, які, прикидаючись оборонцями греко-кат. церкви, — з яких причин, легко догадатись — поширюють одночасно всіми силами православну й російську пропаганду в Галичині. На кожний випадок звертаємо увагу цілого українського загалу на скріплену в останніх місяцях москвофільську акцію серед нашого народу, яка, як бачимо, йде ріжними шляхами й послугується дуже ріжнородними засобами. Тій акції слід нам протиставитись якнайенергійніше!

Права і ласка.

(Від нашого постійного кореспондента.)

Луцьк, 17. грудня 1928.

В своїх попередніх дописах я старався по можливости висвітлити ту внутрішню роботу, яка відбувається в нетрах нас на північно-західних землях: певні здвиги, переформування, новий уклад сил, відбудова й т. п.

Тепер — кілька слів про двигарі, що зазначені здвиги або стримують або обочують.

Як відомо, подібних двигарів є в нашому житті дуже богато. Тут я хочу спинитися на двох з них, найхарактерніших для наших земель. Звучать вони: **права** і **ласка**. Але найбільш цікавим є — заступлення прав — „ласкою“.

Дивуєтесь?

Можливо, що подібне заступлення десь на Заході викликалоб здивовання. Там **ласка** істнує лише для злочинців, для людей, позбавлених прав, а в нас — для „лояльних“ громадян. Ті, що не належать до цеї категорії громадян, змушені вічно плисти неначе між Сциллою й Харибдою, й ніколи не знати, від чого залежить їхня доля: чи від **прав** чи від **ласки**.

Врешті люди згорождливі доміркувуються, бо **все довкола й увесь час** дає до зрозуміння, що слід махнути рукою на **права** й всі надії покласти на **ласку**.

Останні часи на наших землях є часами якби весни цеї **ласки**. Вона до всіх всміхається, вабить на свої груди різними обіцянками, робить око й шепче, шепче.

— Лише звернись, лише кинься в обійми... й все матимеш, бо є мені догонь старого українського кохання...

— А права? — Права? На біса їх! Ані звуку про них! Їх заступить ціннійша добра **ласка**!.. І так сиріч, від найнижчого до найвищого щабля.

Та... **ласка** жіночого роду: непостійна, зрадлива, вередлива. А на „кресах“ по вітра дуже нездорове для неї: зі сходу продувні вітри, зверху — січає, знизу — підмокає. Тому-то **ласка** буває дуже нервова й примхлива. Як вперється, то хоч сама Варшава станай на коліна — не поможе.

Таль, значить, влада.

Ось, напр., п. суддя Д. в Рівного. Не хоче реєструвати кооперативних статутів українською мовою. Представлять хо-

опікана приносить йому розпорядження міністра, — не хоче і радить не слухати законів і розпоряджень про **права** й обіцює (чи теж з **ласки**) реєструвати статути в польській мові. Або урядовець І. з Банку Рільного в Луцьку. Коли той самий представник кооперації, звернувшись в іншій справі, давав один за одним погляді заяви, досади, урядовець заявив: „а я не хочу". Виходить таке: „**прав** не визнаю й **ласки** не уділяю". Рільний Банк відмовив у кредиті Українбанкові, хоч той досі користувався і деякими правами (кредит мав). Натомісць „Рольник", який збойкотував і перетворився в „Осаду", має чисту **ласку** — піл мілійона кредиту: має чим притягати українських селян. Такої самої ласки доступилося й польське бджолярське т-во, до якого на службу вступив п. інж. Архипенко.

Або: лучанам якось вдалося скористати з прав — зареєструвати філію „Сільського Господаря", а ковельчанам прийти по тій самій стежці ніяк не вдасться. Або: магістрат Луцька забрав собі два будинки луцького українського чеснохрестного Братства: право — по боці Братства, а **ласка** — по боці магістрату, і він здоров собі! Або: син д-ра Пирогова з Ковля одержав „обивательство", а одночасно староство наказало йому негайно виїжджати за кордон. „Прав" оказалося, ба мало. Батько мусів приїхати до Луцька по **ласку** і син одержав „по вуд" і залишився.

Як бачимо, **ласка** стає в ряді предметів більшого „запотребування". Тому й не дивно, що тут організується свого роду „спілка постачателів ласки" для малозвірів-обивателів, що не вміють доходити своїх прав.

У цьому власне полягає й найбільша небезпека та пониження. Коли ті, що мають кермувати внутрішніми здатями мас, не вміють думати правними категоріями, не вміють прищепити масам почуття своїх прав і навчити триматися їх та відстоювати їх та самі штовхають ці маси на хиткий грунт **ласки**, — то відродження й відбудова нашого населення, почата знутра, може заломитися.

Мусить бути розпочата енергійна боротьба з тими українськими чинниками, які хотілиб повести нарід по шляху децивілізації — по шляху неправодумання, будування життя на хитких підвалинах **ласки**.

Бо хто не є свідомий своїх прав і не здецидований їх оборонити, той, як сказав би римлянин, є варваром.

В. Островський.

Чужі про нас.

На марґінесі чужинних лексиконів.

Переді мною лежать два нові підручні лексикони: французький „Nouveau petit **Larousse illustré**" 1925, і німецький **Der kleine Herder** 1926. Цікаво заглядаю до них, що про нас написано, і бачу, що не багато і не точно.

У Французів взагалі про нас мало знають і пишуть. Недавно бачив я французьку популярну книжечку про народи світа, в якій подана політична карта Польщі з підписом „Етнографічна карта Польщі". Таку точність бачимо подекуди і в Ляруса. Про „Русинів" (Ruthènes) там наприклад говориться, що вони живуть у Галичині, Мадярщині і Литві (!). Київ є політичною столицею України, про міста Харків, Одесу, Львів, Коломию, Станиславів подається лиш, де вони лежать (в Східній Галичині або на Україні) і кілько мають мешканців. Про Україну говориться там лиш те, що є радянською республикою, залежною від Москви. Що Україна вела війну та який був вислід тієї війни, про це нема в Ляруса ні слова. Число Українців подається на 25 мілїонів. Про Хмельницького, Мазепу є тільки згадка. От і все.

Дещо більше є про нас у Гердера, але хаотично і також небогато. Навіть і в подаванні назв „український, Україна" нема консеквенції. На прим. Харків є містом на **Україні**; але Житомир є столичним містом „**російської** губернії Волинь", а Київ є „полудневоросійською столицею України". Лярусс тут консеквентний: в нього лежать українські міста лише на Україні або в Східній Галичині.

Про Східну Галичину говорить Гердер, що вона в 14. віці дісталася під Польщу; хто до 14. і в 14. віці володів нею, про це нема ані слова. Так само не згадується про те, хто заложив Львів. Що в Станиславові резидувало правительство З. У. Н. Р., про те Гердер не знає, хоч згадує про польсько-українську війну і проголошення злуки Західної України зі Східною. Про „русинів, малорусинів, українців" подається, що вони живуть в Східній Галичині, Буковині, на Україні і Підкарпатській Україні, але їх число подається на 3 міл. 800 тисяч! При місті Галич нема згадки, що то була столиця галицьких князів і що від нього пішла назва Галичини. Що в Берестю Литовськім заключили центральні держави мир з москалями, про це є згадка; але що заключили мир з Україною, про це не згадується. Є згадка, що під Полтавою побили москалі Карла XII; але про Мазепу ніде ні слова. Нема також згадки ні про Шевченка, ні про Хмельницького.

Хто цьому винен? Ми самі. Кілько то наших вчених людей є і в Франції і в Німеччині! Але мабуть нікому не приходить на думку звернути увагу видавництвам на хиби і неточності їх лексиконів. І нам з краю варто би подумати над тим, якби лиху зарадити. Мені здається, що і Лярусс і Гердер при нових виданнях згодилисьби усунути неточности про нас, якби до них хто компетентний в цій справі звернувся. А нам не слід легковажити собі таких видавництв як Лексикони, бо вони звичайно є чи не одиноким джерелом відомостей про нас. Правда, ми якось не дуже журимося тим, що про нас пишуть. Ми навіть не журимося тим, що нашим будучим поколінням таки про нас самих треба би знати, бо напрям. стенографовані звіти з нарад нашої Національної Ради їдять миші, а нікому й на думку не приходить їх вратувати, як найважніше джерело відомостей про нас в так важній для нас хвилі.

Наші сусіди інакше про це думають та інакше роблять. Всюди стараються про те, щоби про них писали і то так, як вони собі самі того бажають. А коли самі пишуть про себе, то вже лише про себе. От погляньте лиш на польський „Podręczny Słownik geograficzny", що недавно вийшов. Хоч українці живуть і в Польщі, не богато про них там можна вичитати. Навіть годі довідатися, кілько їх є і де живуть. А які докладні історичні відомости, доказом най послужить те, що написано про Київ.

Про історію Києва подано там осьшо: „Київ, губ. місто на Україні, старий город українських князів, здобутий Болеславом Хоробрим 1017 р., належав потім **знов** до Руси (так якби Болеслав Хоробрий в Київі роками сидів!), від року 1340 до Литви, за Ягайлонів враз з Литвою до Польщі, від р. 1569 **влучений** до Польщі, **уступлений** (ким?) Росії **тимчасово** в 1668 р., **на стало** 1687 р. (як?), переходить 1917 р. з рук до рук від москалів до українців, від 7. травня до 11. червня 1920 р. занятий **знов** військами Польщі (при якій нагоді?), має університет перенесений з Кремінця і зросійщений." І на тім кінець! Як бачимо, про Центральну Раду, про українські культурні інституції в Київі нема ані слова, так якби Київ лежав на місяці.

За те автори **Słownik**'а (**Maliszewski i Olszewicz**) дуже докладно підчеркують все, що до Поляків відноситься, і то в такий спосіб, щоби не вийшло для них якнайкорисніше. При Київі автори „**Słownika**" зазначують, що в Київі живе 8·5% (понад 41.000), а в київськім повіті 4·3% поляків. Але скілько поляків живе в давній київській губернії, про те автори не кажуть, бо вийшло би дуже марне число. Того самого способу представлювання придержуються автори **Słownika** і при східно-галицьких містах.

Вони не подають, скільки кожне повітове місто, а скільки сам повіт має населення після народностей. Вони подають число населення повітового міста і цілого повіту разом і додають, скільки в тім є поляків. Таким чином напр. повіт Стрий має поляків 27,2 проц., повіт Тернопіль 50 проц., і т. д. так, що невтаємничений думає, що то по селах є так великий процент поляків! За те на Великій Україні є „мабуть" 19 мілїонів українців!

Думаю, що нам треба не лише дбати про те, щоби чужинці писали про нас правду, але і про те, щоби ми самі знали про себе правду. Наші географи й історики повинні подбати бодай про маленький географічно-історичний словничок в українській мові, де було би все, що відноситься до нашої історії і географії. Бо ми самі не одного не знаємо точно і не вміємо цього й другим розказати. А і наші діти вже багато дечого не знають, що ми знали!

—к.

По широкому світі.

У Вашингтоні закінчена міжнародня конференція воздухоплавства.

У Льондоні є звістки, що король Геджасу проголосив війну сусіднім державам Іраку та Ємену.

Відновлено німецько-польські торговельні переговори.

Голова Міжнародного Бюра Праці Альберт Тома, що находиться в Токіо, був принятий мікадом і японським парляментом.

Бувший румунський посол у Петербурзі, теперішній посол у Парижі Діяманді дістав титул почесного „д-ра" університету в Ліль.

Стан здоровля англійського короля значно погіршав.

В Атенах мали відкрити велику шпигунську сіть, звернену проти грецького уряду. Шпіонажа була, здається, аранжована Туреччиною.

М. ВОЗНЯК.

8)

З романічних епізодів Панька Куліша.

(Продовження).

„Поки ще не судив Бог, кохана сестро, із ким у світі Вам жити, дайте мені з Вами наговоритись, дайте Ваших річей наслухатись. А вже як заступите од мене за стіну, тогді мої листи попаліть і попелець по вітру розвійте. Нехай ніхто не знає, як у мене серце билось, і самі Ви забудьте, і мені дайте такого зілля, щоб Вас забути... А що пишете Ви, щоб до Вас у гості завітати, то се не можна річ, кохана сестро. Мені треба обходить Ваш двір далеко, щоб не побачили люде, як мої щоки горять, мов у юноші, щоб хто не підстеріг, куди мої очі повертаються. Бо маю я право любити Вас тілько так, як любить художник усяку красу божественную, любити здалеку, дивлячись на Вас душею; а око моє таке-ж грішне, як і у всякого, і лукаво воно змовлятиметься з серцем.

„Прощайте! Другу Вашому і сестрі — низенько кланяюсь. Як би то гарно пожити на світі між Вами двома хоть один тиждень. Отже добрі люде не дають ні часини, ні хвилини. Ото що був я в Вас, то я все одно що не був, все одно що нічого не чув, не бачив і не промовив. То був тілько мій призрак бездушний, а я зовсім не такий, коли-б Ви справді були моїми сестрами. Прощайте!"

Не одержавши відповіди від Милорадовичівни, Куліш вислав їй 20. листопада 1858 р. свою розвідку про повісті Квітки, щоб сестри читали післану книжечку з увагою, росли розумом угору, словом, серцем тільки були як діти, а розумом дорослі. Дальша частина листу Куліша містить знов елемент кохання. Навязуючи до свого попереднього листу, писав Куліш: „Писав я до Вас і лист, да не знаю, чи не пропав він. Коли-б мені тілько довідаться, що він дойшов до Ваших пещених ручок, а вже чи знайдете на його одповідь, чи може заховаєте її в душі, се Ваше діло. Я такий чоловік, що хоть би кого й десять рік не бачив і не чув, то все однаково кохатиму. Мені-б хотілось зійтись із Вами колись, як і сам я, да й Ви теж, поробимось людьми старими. Оттогді познається настояща ціна нашому серцю: чи справді воно щире золото, чи делачя мідь, котора блищить тілько тогді, як її виясниіть, а занехай, то й потускне, або ще й зеленим ялом зацвітеться. Бачте, яка в мене довга проба, чого чоловік стоїть. Люде мені зневірились, то й я собі самому віри не доймаю".

Найближчий лист Куліша до „коханої сестри" з 9. грудня 1858 р., один із найкращих, що їх він написав до своїх кореспондентів (усіх кілька тисяч листів), вводить нас у життя й виховання української дрібномаєткової інтелігенції середини XIX. в. Лист дуже помагає зрозуміти, чому ця інтелігенція в найкращій своїй частині приймала ліберально-демократичні гасла 60 рр. минулого віку й відограла свою ролю в українському відродженні. Ось цей зразок української епістолографії: „Прочитавши Ваш любий лист, задумався я дуже, дуже, і почав розбірати Вас так, як героїню романа, которий треба мені серцем і розумом зрозуміти. Родились Ви не в великих будинках, да воспитались так, як у великих будинках воспитуються, — не рідною мовою говорячи, не рідними звичаями живучи. Може я помиляюсь, а здається мені, що й наука Ваша була така, яку дають у великих будинках дітям: всього потрошку, всього покоштувати. і нічого до глибини не знати. Коли-б тілько кругом Вас зробити більше параду, то й зовсім Ви були-б вельможна панночка, чужа народові, чужа й людям, которі близько стоять од народу і люблять його, як рідну семю. Отже Бог дав, що коло Вас великого параду не було. Няньчили Вас не випнені німкені, а свої Оларки, Гапки і Параски. Служили Вам не панські горничні-городянки, а прості дівчата. Не заступали Вас од добрих людей лакеї в панчохах з ґудзиками і всякі цивілізовані угодниці, і чули Ви своїми ушима народню річ, а на жизнь народню дивились із близька. Тим і знаєте рідну нашу мову, котору пани занедбали; тим і пишете листи по нашому; тим і Ваш голос можна було ще повернути до рідної пісні. Коли-б у Вас були сусіде такого-ж, як і Ви, достатку, да з тим високого чистого розуму, то вже давно указав би Вам Господь пару. А то рівні Вам паничі або загребають себе в соломі і зпід соломи неадужають викарабкатись, або нікчемніють у офицерстві, або продають чорту душу у канцеляріях. Коли-ж хто вийшов угору духом і озирає мир широким поглядом, то певно такий покинув батьківщину і сидить денебудь на краю світа і, живучи поміж великими панами, повинен до-

Проти сокільської організації.

(З кругів українського сокільства.)

Після розвязання сокільських товариств у Ракові, Гошеві і Болехові, пов. Долина, прийшла черга й на інші сокільські товариства. На днях розвязано т-ва „Сокіл" в Шумлянах і Божикові, пов. Підгайці, в Лаках, пов. Львів, у Трушевичах, пов. Добромиль і Бупеві, пов. Яворів.

Заборони носити сокільські однострої дістали всі сокільські й лугові товариства в повіті Камінка Струм., Підгайці і Броди. За ношення сокільських одностроїв покарано голову „Сокола" в Кадубиськах, пов. Броди, Івана Тимошика, гривною 30 зол. (або триденним арештом) і начальника Стефана Чехута гривною 10 зол. (або одноденним арештом).

Дня 7. грудня п. р. перевела поліція з Камінки Струм. ревізії у членів „Сокола" в Ясениці Руській пов. Камінка Стр. Казали, що шукають зброї і якихсь паперів. Нічого не найшовши, забрали в одного з членів мапу Польщі і тим вдоволилися.

Рівночасно і староство в Стрию видало до всіх сокільських гнізд заборону носити сокільські однострої. Після уладження сокільського здвигу в Стрию власти розвязали 6 сокільських та 2 лугові товариства. Розвязано сокільські гнізда в місцевостях: Добрівляни, Віцин, Добряни, Лисятичі, Жулин, Нежухів і лугові гнізда в Пукеничах і Угерську.

Майже всіх діяльних провідників сокільських товариств, які працювали в уладжуванні сокільських свят у честь поляглих Героїв, судово покарано будьто за промови, будьто за походи. В тім напрямі стрийський суд засудив, як нам відомо, 10 осіб на ріжні кари від 25—100 зол., опираючись на зізнаннях та доносах поліції, не переслухавши зовсім свідків, заподаних обвинуваченими. Похорон уважала влада також виходи руханків до вправ або перехід відділу соколів по площі вправ.

Між іншим дня 21. грудня п. р. відбудеться розправа в окружному суді в Стрию проти голови т-ва „Сокіл" в Стрию І. Мішкевича, проти Безушка Р., голови т-ва „Сокіл" в Добрівлянах, пов. Стрий і проти студ. Кафатинського, члена т-ва „Сокіл" в Добрянах, пов. Стрий. Крім того буде розправа проти В. Гафтковича, відпоручника Сокола-Батька і проти Василіва, голови т-ва „Сокіл" в Добрянах, пов. Стрий. Підставою тих розправ є донесення поліції про будьтоби недозволені привіти й улаштування сокільських свят. Обвинувачених боронять солідарно всі українські адвокати Стрия.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Св. Миколай.

Що року, як зима настане
І сніг покриє рідний край,
Як заскриплять на шляху сани –
До нас приходить Миколай.

Старенький, сивий, а бадьорий
Іде крізь заспи снігові
Ніколи не лихий, не хорий,
Несе дарунки все нові.

І цього року він відвідав
Наш мало польський тихий кут,
Хоч і не снідав, не обідав
То обійшов весь рідний люд.

А що приніс для нас із неба?
Нішо! Спитаєте: чому?
На жаль про те, що нам потреба
Ані не снилося йому.

Та не гризімся, браття милі,
Бо Миколай святий прирік,
Що те, про що не знав в цій хвилі,
Він принесе на другий рік:

Для партій кілька яблук згоди
І контрагента до угоди,
Кемінця мудрости (на сміх!)
І плетених різок для всіх!

Галантісн Чіпка.

Ріжні вісти.

СЕНАТ.

Найблизче засідання сенату буде 12. січня.

НОВИЙ УСТРІЙ СУДІВНИЦТВА.

На другий тиждень оголосять низку розпорядків у справі введення в життя нового устрою заг. судів. В дні 1. січня появляться нові судові реґуляміни, крім реґуляміну найв. суду. Крім того видані будуть розпорядки, нормуючі процедуру при перенесениях в суд. маґістратурі, про утворення торговельних виділів при окр. судах і т. д.

НОВИЙ ГРОМ. СТАТУТ ДЛЯ ЛЬВОВА.

На вівторковім засіданні сойму внесло у соймі „Визволєніє" проєкт закона, який уповажнює президента держави до зміни громадських статутів м. Львова і Кракова. Деякі постанови тих статутів у справі виб. ординації до міських рад Львова та Кракова могли би бути заступлені новими, виданими на основі розпорядку президента держави. Виб. ординація має оспіруватися на основі тайного, рівного, пропорціонального, безпосереднього та загального права голосування.

БИТВА ЗА КАБУЛЬ.

Війську і населенню вдалося здержати офензиву повстанців проти Кабулю та відкинути неприятеля від фортів. Повстанці займили горби Кабулю від долини Харжарі. Горб Баґібаля ще в руках повстанців. Артилерія і літаки бомбардують цей горб. Повстанці ушкодили електрівню в Кабулі, тому місто в темряві. Радіостанція також не функціонує.

СТРАШНИЙ ВИБУХ ГАЗІВ У ЛЬОНДОНІ.

В осередку Льондону вибухли дня 20. грудня світлинні гази. Дорога на просторі пів англ. милі знищена. Сила вибуху викинула у повітря людей, що тоді були на вулиці. На вулиці занялося авто. Було 17 ранених. Пополудні повторився вибух, наслідком якого занялася 5-поверхова камяниця, полумя сягало 50 стіп угору.

ЧІЧЕРІН У БЕРЛІНІ.

Дні 28. грудня Чічерін буде вертати із закордону до Москви. Два дни задержиться у Берліні, де конферуватиме зі Штреземаном, опісля через Варшаву поїде у Москву.

ПЕРЕНЕСЕННЯ МЕЛЬДУНКОВОГО БЮРА.

Урядуюче від ряду літ при гродськім старостві (бувш. дирекції поліції) при вул. Міцкевича мельдункове бюро перенесене до маґістрату й урядуватиме при статистичнім бюрі.

КІНЕЦЬ СТРАЙКУ ЗАЛІЗНИЧНИКІВ.

Дня 20. грудня вернула до Львова з Варшави делеґація львівських залізничників з інструкціями, які успокоюють залізничників і ліквідують цілий страйк. Виконуючий комітет залізничників візвав зал. робітників вернути до праці.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·87 50—8·88·00 канадійський долар 8·81 50—8·82·00 чеська корона 0·26 33—0·26 66, австрійський шилінг 1·25·00 1·2 ·00, румунська лея 0·05·00 0·05 50, французький франк 0·34 50—0·34 75, швайцарський франк 1·71 50—1·72 00 фунт штерлінґів 43 50 00 43·80 00, радянський червінець 26 50 27·00.

Золото: 20 корон 36·50·00—36 80 00 20 франків 34 20 00—34·40·00, 20 німецьких марок 41 80·00—42 10 00, 10 російських рублів 6 6\ 000—47 00 00.

Срібло: Австрійська корона 0 69·00—0·70 00, 5 австрійських корон 3·60·00—3·65·00, австрійський фльорен 1·71·00 1·82·00, російський рубель 3 00·00—3·40 00, копійки за рубель 1·50·00—1·55·00.

З концертової салі.

Виступ В. Тисяка в Стрию.

Мельомани міста Калуша мали нагоду насититі жажду артистичних вражінь у вечір 9. п. м. завдяки виступові ліричного тенора Василя Тисяка. Тим разом виступив Тисяк з власним концертом. На програму складалась арії з опер, пісні наших композиторів та народні пісні. Програму, трудну з огляду на різноманітність стилю композицій, виконав концертант бездоганно, виказуючи легкість голосу й технічне вишколення, чаруючий слухача теплий тон, вроджений темперамент, а також дуже добру-ясну дикцію, чим осягнув непересічний успіх. Особливо подобалися народні пісні, які концертант виконав дійсно прегарно, вдоволяючи навіть найвибагливішого слухача.

Треба сподіватись, що після докінчення студій в Медіолані, куди концертант вибирається з початком нового року, стане він першорядним артистом-співаком, бо має до того безумовно всі дані. Обовязком нашого громадянства допомогти до виїзду п. Тисякові матеріяльно хочби численною участю в його концертах, які стоять дійсно на високім артистичнім рівні.

Акомпаніямент на калуському концерті обняла п-і М. **Байлова**, що виязалась зі своєї задачі дуже добре, чим причинилася в немалій мірі до успіху вечора.

І. Р.

бути великого достатку, щоб жить семею. Одні позавязали в багні, а другі позалітали за хмари. Тих самі Ви цураєтесь, а сі ізза хмар не бачать Вас і поривають очі на московок да на німкень, перевертаючись самі у москалів і в німців. Тимчасом вельможний дом Галаганський, радіючи Вам по панськи, показує Вас великому світу: ось подивіться, що за пишні квіти! Великий світ дивується пишним квітам з небагатого саду, і байдуже йому про те, чи довго вони цвістимуть. Одцвітуть одні, покажуться инші. Великий світ не знає щирих любощів без розщоту. Великосвітні паничі старіються, добиваючись високої шаноби, а тогді вже, як прохолоне серце до кохання, шукають не серцем, а розумом собі пари. Їм не трудно знайти, бо й про їх також міркують великосвітні панночки, щоб не спуститься нижче свого рідного сідала; і так іграють собі, в любій пригоді, комедію і передразнюють дружбу й кохання, не маючи в душі ні дружби, ні кохання. У такий-то ницій і холодний світ провели Вас, зо всякою шанобою, вельможні Ваші сусіде Галагани. Добро вони Вам мислили, да не дає той добра святого, хто сам його в жизні не має.

(Продовження буде.)

В. П.

З великої доби.

(На спомин д-рові Андрієві Чайковському.)

Було це 1-го листопада 1918 року. Опівночі, десь коло години 1-шої, до приходської канцелярії в селі Б. застукав хтось нагально. Сплячий у тій кімнаті пробудився, засвітив світло і побачив перед собою австрійського поручника.

— Що привело вас так пізно до мене? — запитав здивований.

— Народня Рада самбірського повіту жде на вас у Самборі!

Година третя над раном. Автор цих рядків був уже між зібраними членами Національної Ради в домі „Ризниці", в салі на першім поверсі. На чолі цього зібрання повагою своєю відзначався д-р Андрій Чайковський, який тоді був провідником зборів. Справа на деннім порядку не була звичайна: Австрія розпалася! Домагаємося права на самовизначення!

Зі Львова приїхала стрілкиня С. і сказала по військовому:

— Нині мусить бути влада перебрана у наші руки! Нині у Львові на всіх державних будинках мають уже блакитно-жовті прапори!

Слова ці викликали у старих еволюційників (для яких слово „революція" істнувало лишень на папері) велике вражіння. Тоді з повагою встав д-р Чайковський і сказав коротко: „Усе гаразд, в самбірськім повіті ми переберемо владу без проливу крови". Стрілкиня С. над ранком відіхала, а ті, що лишилися, радили ще довго.

Аж 5-го листопада, коли Рада дістала для зміцнення своєї влади скоростріл, який для постраху зачав сіяти оловом, у згаданій салі, де відбувались перманентні збори, явилася між зібраними польська делеґація в особах п. В., радника суду і п. Л., ґімназійного вчителя. Вона прохала почати переговори. З нашого боку назначено до них д-ра Чайковського та сотника австр. армії п. М. Переговори велися про здачу міста Самбора і повіту, якого власником повинен бути український нарід. Польська сторона бажала забезпеки життя і майна — ну, і вкінці угода підписана. Перша точка цієї угоди звучала: „Польська міліція, яка до 5-го включно виконувала з українцями обовязки сторожів міста, має бути роззброєна".

І вийшла Народня Рада та польські делеґати на самбірський ринок. На громадськім домі маяв уже український прапор. У стіп нашого сеніора почала складати зброю польська міліція. І засвітилася сльоза радощів у нашого сеніора.

— Ось бач — казав — без проливу крови ми, автохтони, порядкувати будемо українським повітом, який на 88 громад має ледви 12 мішаних сіл, 4 оселі німецькі, а 72 громад українських.

В годину пізніше на стільці старости сидів уже д-р Чайковський, знавець селянської душі і душі дрібної шляхти, яку так гарно змалював у своїх повістях. Адміністративним комісарем став той, що родився в самбірськім повіті, перевів тут хлопячі і молодечі роки та знав кожне село як свою рідну Горлинню (що зве у своїх творах „Пишнівці").

Д-р Чайковський зеднав собі хутко симпатії всіх. Мирно та справедливо правив він цілих 6 місяців, себто до 15. травня 1919 р. Виїхав у Коломию, щоби пером своїм розпалювати й далі вогонь любови до всього, що рідне — своє! Виїхав старий козак в інший повіт, та і не згадує може, як то за ним уся Самбірщина тужить!

НОВИНКИ

— **Виповчальня книжок „Ізмараґд“** перенесена до нового льокалю при вул. **Косцюшки ч. 5, І. поверх, відкрита кожного дня від 9—1 і 3—7.** 1132 1-10

— **Вечір для вшанування 40-літньої літературної праці Андрія Чайковського** відбудеться нині, в пятницю 21. ц. м. в год. 7.30 вечером в салі Лисенка. На програму вечера зложаться: промови през. д-ра Костя Левицького і пос. Остапа Луцького, сольоспіви п-и Одарки Левицької і В. Тисяка (при фортепяні: проф. Б. Кудрик) та „Слово про себе“, яке виголосить сам Ювилят, що крім того відчитає одну свою гумореску. Після того будуть відчитані привіти для Ювилята, які наспівають з усіх сторін. Білети на цей вечір можна замовляти скорше в кооперативі „Український Театр“ (Руська 18, І. п.), а вечером при касі.

— **Вийшли на волю** в понеділок 17. ц. м. молоді селяни: Ілько Степь, Степан Маслянка, Андрій Маслянка і Михайло Маслянка зі села Дахнева, пов. Любачів. Поліція арештувала була цих селян під закидом ушкодження польського памятника в їх селі і вони просиділи у львівській слідчій вязниці кілька тижнів.

— **На покриття шкід,** спричинених відомими цьогорічними листопадовими подіями, зложили: Інж. Павло Дурбак, Львів 325 зол.; Гр. Стахів, Лазарівка 5 зол.; Гр. Лисий, Бобрівники 5 зол.; Кооператива „Любов“, Запитів к. Львова 10 зол. і кличе всі кооперативи львівського повіту на довільну суму і на ту саму ціль; д-р Чайковський Микола, Рогатин 50 зол.

— **На фонд допомоги політичним вязням** зложило Т-во українських студентів-гірників „Молот“ у Леобен 56 зол. як збірку зі самооподаткування.

— **М. Білий у харківській тюрмі.** До рідні Мих. Білого з Березовиці Великої коло Тернополя прийшли вісти, що з наказу радянських органів влади в Харкові арештовано там Михайла Білого, того самого, якого в осени 1926 р. тернопільська лава присяглих суддів засудила була на кару смерти за комуністичну агітацію, а друга лава присяглих в травні 1926 р. його звільнила. По звільненні подався Мих. Білий на Рад. Україну та опинився в Харкові, де займав якесь становище в партії. Тут у краю був він інтернаціоналістом, а там, кажуть, в окруженні інтернаціоналістичної комуністичної дійсности, мав набратись більше національного українського духа, стаючи на становищі т. зв. шумськізму. Завдяки тому мав і попасти в тюрму. — Скоро вирине імя Мих. Білого перед судом у звязку з великим процесом 31 громадян Тернопільщини за комуністичну діяльність. Цей процес, як ми повідомляли, відбудеться мабуть і у Львові. В ньому М. Білий фігурує як головний обвинувачений.

— **Ріжні вісти.** У московській Академії Наук святкували 50-ліття наукової праці відомого хеміка Д. П. Коновалова, найближчого співробітника Мєндєлєєва. — На домагання Муссолінія телефонічне товариство в Мілано відкликало заборону, що телефоністки не мають права виходити замуж. На другий день після скасування цього розпорядку 20 телефоністок повідомило про свій шлюб. — Льондонський суд потвердив рішення міністра внутрішніх справ, який заборонив продажу повісти панни Редкліф Гол „Криниця самотности“, признану як неморальну. — У Голлівуд помер славний кіновий актор Теодор Робертс, що грав ролі старців у фільмах Чапліна і Ферберкса. — Недалеко Барселони розбився літак воздушної почтової лінії Франція — Південна Америка: два пасажири ранені, вся почта згоріла. — Проголошені заручини шведської княжни Марти з норвежським княжем Олафом. — У Шікаго омер професор тамошнього університету 52-літній А. А. Максимов, бувш. професор гістольоґії та ембріольоґії в військово-медичній Академії в Петербурзі. Максимов утік з жінкою та сестрою 1922 р. до Фінляндії, а звідси виїхав в Америку. — У Македонії появилась недуга, зовсім невідома для лікарів, що зросла до розмірів пошести. Померло 80 осіб; тіла їх перед смертю зовсім чорніють. — Поважно занедужав бувший головнокомандуючий російської царської армії вел. князь Николай Николаєвич.

— **Чехословаччина в Парижі.** Чехословацький міністр закордонних справ Бенеш брав у Парижі участь у святі в честь чехословацької держави. 16-го вранці поклав він на могилі Невідомого Вояка чехословацький військовий хрест в імені президента чехословацької республики, а 11. г. був присутнім з членами паризького чехослов. посольства на вул. Бонапарт, де під числом дому 18 прибили таку памяткову мармурову таблицю: „Тут в 1916 р мешкав тимчасовий чехословацький уряд під проводом Т. Г. Масарика“. У святі взяли участь представники міської влади і уряду: міністри Пенлеве та Антеріо.

— **Димісія чутливого поліцийника.** Зголосив свою димісію голова ню-йорської поліції Джозеф Уоррен. Димісія мотивована тим, що поліція досі не могла попасти на слід злочинців, які вбили 4. грудня відомого грача та спортсмена Ротштайна. Признавши своє безсилля, Уоррен звернувся до губернатора Ню Йорку з проханням „заступити його кимсь іншим, талановитшим і зі щасливішою рукою“.

— **Слово „російський“ заборонене.** Уряд СРСР видав цими днями обіжник до всіх місцевих органів влади, пригадуючи давну заборону, щоби не вживати в офіціяльних паперах слова „Росія“, „російський“. Замісць них скрізь треба писати „совєтський“ на означення підданства та національности.

— **Діти матимуть більше батьків.** У Будапешті видав краєвий суд свіжий присуд, який дає привід юристам домагатись ревізії дотеперішніх законів про права матері домагатись аліментів для своєї незаконної дитини не лише від одного мущини. Якійсь швачці суд признав аліменти від одного урядовця. Цей платив їх совісно довший час, аж до смерти. Тоді бідна жінка, щоби ратувати себе в нужді, подала в суд іншого добродія, доказавши, що і він мав у цьому-ж часі зносини з нею. Суд станув на становищі, що навіть, коли він не є дійсним батьком дитини, повинен платити аліменти за сам факт доказаний матірю. У Німеччині йде тепер підготовка, щоби в такому напрямі зреформувати закон про охорону прав материнства. Незаконні діти зможуть мати більше батьків на підставі старого латинського принципу: „батько часто є невідомий“.

— **Злодійства.** У Катовицях відкрили контрабанду ліків, в якій мачав пальці урядовець воєвідства, що доробився кільканацять тисяч долярів. — У Перемишлі злодії обікрали до тла мешкання власника ресторану Майзельса.

— **Яка війна жде нас?** Союз прихильників Ліґи Націй у Льондоні, що має у своїй президії визначних дипльоматів і учених, розбирав цими днями в Льондоні питання, як виглядатиме найближча війна. Льорд Гольсбері у своїм відчиті доказував, що всі держави працюють інтенсивно над винаходом нового газу, який матиме силу мінімальною скількістю нищити цілі міста. Професор Мюрей бачить єдину раду проти таких гарних перспектив воювання, щоби всі хемічні підприємства були міжнародніми товариствами і мали в своїй Надзірній Раді представників ріжних народів, себ-то і тих, проти яких може бути ведена війна даної держави. Йому відповідали на те, що це не є ніяка рада, бо кожна держава має змогу держати свої нові вбивчі винаходи призначені для війни — в тайні. Єдиним виходом є: користуватись такими-же засобами. Коли нпр. весь Льондон може бути знищений майбутніми газами за 12 годин, то і Берлін можна знищити разом з іншими німецькими містами так-же хутко. Добалакались.

— **Боротьба драматургів.** Цікава боротьба розгорілась у паризькім союзі драматичних авторів і композиторів. Одна стаття статуту дала привід до енерґійної кампанії проти всього статуту, який домагається зміни. Ось вона: „Кожний автор має право бути власником або директором якогось театру і ним розпоряджати“. Здавалось би, зовсім природна і корисна річ. Та не для всіх. Більшість драматургів (головно молодих) не в силі найняти місця в 20-кілька паризьких драматичних театрах, занятих постійно впливовими та багатими авторами. Такі автори наймають театри для вистави своїх пес на довший протяг часу, з року на рік і зачиняють ворота перед своїми суперниками. А тому, що кожний театр ангажує звичайно на означену виставу ріжних авторів з ріжних театрів (песа йде пересічно пів року), молоді таланти, що ще не доробились майна і не мають звязків між меценатами, що фінансують театри — не мають для себе сцени. Ця суперечність інтерес в ріжних драматургів має довести до поділу теперішнього професійного союзу на дві частини.

Членам тов. „Дністер“ до відома!

Згідно з обовязуючим законом, кожний член Т-ва вз. об. „Дністер“ **мусить найдальше до кінця грудня ц. р. викупити полісу „Дністра“** на обезпечення дозволеної законом 1/3 части будинків на 1929 рік.

Хто в означеному речинці не викупить своєї поліси на 1929 рік, того будинки з днем 1. січня 1929 р. перейдуть в цілости до обезпечення в П. З. З. В.

Члени „Дністра“ не є обовязані предкладати своїх поліс до реєстрації повітовим інспекторам ПЗЗВ, бо Т-во „Дністер“ займеться само предложенням ПЗЗВ спису викуплених на 1929 р. будинкових поліс. Підвишку оціночних вартостей на 1929 р. зарядив ПЗЗВ, і ся підвишка є після закона вірodaйною і обовязуючою другі Товариства, отже і Т-во „Дністер“. 1095 3—5

— **На Ялинку обув „DEL-KA“** найпрактичнішим дарунком. Нинішнє оголошення приносить надзвичайні користи

Театри.

Великий Міський Театр:
Пятниця 21-го, г. 7·30 веч. „Польський Вифлеєм“.

Кіна.

„Аполльо“: „Буря“.
„Лев“: „Золота лілея“ з Біллі Дов.
„Оаза“: „Зоря таверни“.
„Палас“: „Кохання в природі“.
„Фатаморґана“: „Вежа кохання“ Джон Берімор

З театру.

Кооператива „Український Театр“: „Мазепа“, трагедія на 5 дій Ю. Словацького, переклад М. Зерова.

Досі наша література не мала кращого Мазепи на сцені як цей романтичний сайдиголова, що переїхав в уяву Словацького через байронівську поему. Все те, що мав Мазепа Байрона з володаря та енерґійної людини, втратив він у Словацького на користь загонистої мрійливости. Ніхто з нас і не пробує перевіряти цієї його вдачі з історичною постатю, яка зрештою і так, завдяки ріжним поетам, (а навіть історикам!) наближується нині більше до леґенди, ніж до образу державного діяча, що боровся за якісь осяжні ідеали реальними засобами.

Критики давно звернули увагу, що Мазепа в песі Словацького не є головним її героєм, а тільки одним з кількох майже рівнорядних осіб, які переживають трагедію не завсіди як безпосередній наслідок своїх учинків або намірів. Це жертви сліпої долі, яка грається ними з такою самою жорстокістю, з якою романтичний поет нагромаджує довкола них конфлікти, щоби якнайсильніше заплутати сіти інтриги. Слухаючи цієї кріважої трагедії, так і повторяєш собі слова Мазепи на його адресу і на адресу Амелії та Збігнєва:

Твоє кипуче серце,
Твоя несхибна й молода шляхетність,
Твій урочистий дух і жест лицарський
Перемогли мене, причарували
І привязали почуттям братерства.
Послухай: твій пожар ще ледви тліє,
А вже звалив, вже опалив тебе!

Аж дивно, що така песа живе аж досі самим огнем романтичної поезії.

Про переклад відомого знавця мови та київського поета М. Зерова, зайве й казати; він справді поетичний у своїй вірности, дарма, що не з усіма висловами, які поволі приймаються в наддніпрянській літературі, ми могли би погодитись.

Наш театр робить щирі зусилля, щоби притягнути публику на свої вистави. Це третя з черги премієра за останній час. У кожній з них і обстановка і режісерія і виконання роль куди кращі, ніж за минулі роки. Ролі в „Мазепі“ були розділені дуже влучно. П. **Ярема** мав свій найкращий виступ у поважнім жанрі. П-і **Кривицька** звикла вже до компліментів і їх не потрібує. П. **Бенцаль** почував себе прегарно як старий воєвода; п. **Неделко** передавав як слід трагічну постать Збігнєва, а дир. **Стадник** королівський маєстат змішаний з дуже людськими слабощами.

Та найцікавішу ролю має в нашім театрі публика: вона ходить невідомо куди, а може попросту поїхав з вудьги в хаті.

Великий Міський Театр: „Зломана драбина“, комедія на 3 дії Бера і Ґаве.

Те, що називається типова сезонова французька песа: нехай наповнить дирекції театру салю, авторові кишеню, а глядачам заповнить вечір. І нехай ніхто з них не має до другого претенсій, що сподівався чогось більше. Скільки є дієвих осіб у песі, стільки є можливостей подружа, а навіть кохання; можете вже від перших сцен відгадувати: хто з ким, коли і чому... У цьому помагає вам аристократичне середовище, де люди мусять часто женитись в інтересу, щоби ратувати свій блиск і престіж; єдині цифри, які тут не грають ролі це ріжниця віку між проектованою подружною парою.

Є тут і воєнні скоробогатьки, які за титули в заміну за гроші, комічні, мов кожне зеро, що цифрами на переді зростає на вартости. А щоби вся комедія не мала надто одноманітного запаху торговельного підприємства є в ній і бідний поет, якого руки пахнуть бензиною і бідна молода дівчина, якої руки пахнуть йодоформом і ще одна молода міліонерка, якій пахне вимріяне кохання. Все це запалюється від іскри закохання, мов електрика від навреченого ґудзика: над головами всіх висить могутня девіза „час — це гроші“: хто швидше, завдяки злобутому серцю стане міліонером — ось у чому питання.

Чому така весела історія має таку сумну назву „зломана драбина“? Ця драбина це символ.... ні! не лякайтесь: на сцені нема символів ні на лік: вони істнують лише у творі, який молодий поет пише за кулісами. А на сцені він не має на це часу, бо є шофером. Жене як усі інші назустріч щастю та міліонам. Якже-ж не сміятись?! **М. Р.**

Замість на алькоголь — гроші на „Рідну Школу“!

(Карти звільняючі від алькогольних принять в часі свят.)

Здається ніякий нарід не мав тільки страт і нещасть від алькоголю, як український. Тому щиро треба повитати цьогорічний збільшений протиалькогольний рух і його постійно піддержувати та поширювати.

Особливож в часі свят слід здержатися від алькоголю і бодай частину з того, що пішлоб на напитки, післати на „Рідну Школу“. Таким чином заощадимо чимало видатків на зайві ба шкідливі річи і доложимо й свою цеголку до величньої будівлі національного відродження шляхом „Рідної Школи“.

Датки на „Рідну Школу“ замісць на алькоголь слати прямо до Головної Управи „Рідної Школи“ у Львові, Ринок ч. 10, а вона вишле на адресу жертводавця артистично виконану карту, що звільняє від алькогольних напоїв в часі ріжних принять і на ній буде Головною Управою потверджена висота з того приводу надісланої квоти.

За такі карти „Рідної Школи“, звільняючі від алькогольних принять, повинні негайно ще перед святами постаратися для себе не тільки поодинокі громадяни й громадянки, але також ріжні Святочні Комітети для устроювання „ялинок“, „просфори“, „щедрого вечера“ чи інших т. п. оказій. Така карта повинна прикрашувати святочний стіл кожного українського дому.

ГОЛОВНА УПРАВА „РІДНОЇ ШКОЛИ“:
Ілля Кокоруда вр. голова. **Теодор Мартинець** вр. секретар

Громадяни! Приготовляймося до відповідного відсвяткування 60-літнього ювилею „Просвіти“ та причинімся всі гідним нас ювилейним подарком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матери.

З судової салі.

Радовий державної польської поліції засуджений за шпіонажу.

Перед оріжаючим трибуналом суду окружного в Тернополі відбулася дня 18. грудня ц. р. карна розправа проти Рудольфа Деркача, поляка, родом зі Львова, літ 27, шлюсаря-механіка і бувшого постерункового державної поліції, котрий дня 5. липня 1928. як постерунковий на постерунку у Вихватинцях коло Залагурівки над Збручем в скалатськім повіті разом з постерунковим того самого постерунку Яном Павенкою перейшов Збруч в мундурі і в повному узброєнню, забираючи зі собою кілька карабінів і нові чоботи свого товариша. В мундурі граничного червоноармейця стояв кілька місяців над Збручем і намовляв своїх товаришів з державної поліції, (тоді КОП-у ще не було), що робила граничну службу, щоби переходили на радянський бік, бо там будуть дуже добре жити. Опісля перенісся десь дальше в глибину Радянської України, працював як механік, часто бідував і був — як казав у своїй обороні на суді — кілька разів арештований. В літі ц. р. перейшов знова границю, був безпроволочно арештований і від 2. червня ц. р. сидів у вязниці в Тернополі. Прокуратура обвинуватила Деркача за злочин шпіонажі, до котрої частинно признався у слідстві, а на розправі відкликав, за злочин крадіжи мундуру, карабінів і чобіт, за переступство недозволеного переходу границі і за намову до такого переходу. Трибунал узнав Деркача винним в цілости по думці акту обвинувачення і засудив його на кару пітретя літньої тяжкої вязниці з постом і твердим ложем що 14 днів і одною темницею що пів року. Прокуратор зголосив з місця відклик з причини низького виміру кари, а обвинувачений жалобу неважности і відклик задля високого виміру кари. Його товариш бувший постерунковий Ян Павенка остав дальше на Радянській Україні. Є це в Тернополі другий випадок цього року засуду поліційного функціонаря за шпіонажу.

Дописи.

ЗБОРІВ. (Свято „Просвіти"). Заходом святочного комітету відбулося в Зборові дня 8. грудня просвітне свято з нагоди 60-літнього ювилею Т-ва „Просвіта". Свято випало незвичайно гарно. Не зважаючи на доскульне зимно, прибули численні делегації сільських читалень „Просвіти" з відповідними таблицями. Раннім ранком зроїлися зборівські улиці людьми, замаяли жовто-блакитні прапори на українських будинках (домах). В церкві відправив Службу Божу о. декан Присташевський з Плаучої в асисті сусідніх священиків. У часі Служби Божої співав зборівський хор під проводом о. Ковспи. Грала орхестра з Озірної. До панахиди за померших членів „Просвіти" стануло 10 священиків. У церкві виголосив патріотичну проповідь о. Костельний з Оліїва. З церкви мав іти похід до дому „Рідної Школи", де мала відбутися друга часть свята, торжественна академія. Та місцевий староста заборонив святочний похід, тому учасники удалися юрбою до „Р. Шк." під згуки орхестри озірнянської і зборівської. Невеличка саля в домі „Р. Ш." не вмістила ані половини учасників. Прийшлося відбувати академію в двох салях, в малій і більшій (ще не докінченій). Академію відкрив д-р В. Левицький, голова філії „Просвіти", короткою промовою. При кінці запропонував вислати специяльний привіт для одного з членів-основателів, сеніора проф. Романчука. Промову і пропозицію голови д-ра Левицького стрінули присутні рясними оплесками. Опісля співали хори зі Зборова, Поморян і Грабковець. Гарне враження зробив особливо селянський хор з Грабковець та міщанський з Поморян. Милу атракцію справив для присутніх сольоспів селянки з Ярославич, Марії Скібик. Гарний, мягкий та чистий голос цеї селянки викликав бурю оплесків. Чудовий образ „Просвіта" закінчив академію. Привіти на святі зложили: сен. Микола Кузьмин від Парл. Репрезентації, п-і Тимкевичева від філії Союзу Українок, п. Крохмалюк від національної Молоді, від кооперації п. М. Світинський і богато інших. Цим разом було це справжне селянське свято. Болючо вражала відсутність українських учителів, яких є в зборівськім повіті поверх 80 душ. На свято не прибув ніже один учитель. Небагацько прибуло і священиків. На загальне число понад 50 в повіті тільки десятьох сповнило свій нац. обовязок. — **Отмар Оратовський.**

БЕРЕЖАНИ. (Свято „Просвіти"). Заходом Філії Т-ва „Просвіта" та приналежних до неї читалень відбулося дня 8. грудня ц. р. Свято „Просвіти" в Бережанах. Розпочалося в год. 8.30 торжественною Службою Божою в Парох. Церкві а опісля панахидою за померших членів „Просвіти" при участи 8 священиків. Безпосередно по тім відбувся святочний концерт у салі „Надії". Вступне слово виголосив голова філії пос. д-р М. Західний. Співали мішані хори: з Плікова під орудою А. Мороза (малий, але вправний й добре вишколений хор), з Лісник під орудою п. Тицького (дуже гарно відспівав пісню „Дзвони") і мужеський хор з Вербова під орудою управ. школи п. Бабуняка (видно на ньому вмілу руку диригента та гарний голосовий матеріял хористів). Хори переплітались з деклямаціями, які виголосили: дівчинка зі сирітського захисту „Минають дні" — М. Мандзіївна з Лісник „Землякам" Грінченка і п. Сеньків з Лісник „Україні". По короткій промові О. Замошака — з грудей присутніх понеслася торжественна мельодія національного гимну. — Свято пройшло на причуд гарно. Саля була переповнена особливо молодю обох полів. Гарне враження робили дівочі народні одяги та вишивані сорочки хлопців з червоними стяжками. Кожну точку приймала публика рясними, довгими оплесками. Вечером виставлено в салі „Надії" „За Батька" Б. Грінченка, драму на 5 дій. Грав аматорський гурток з Гиновичи під орудою п. І. Королишина. Всі аматори вивязалися зі своїх роль добре. — Свято Просвіти полишило у всіх учасників дуже гарне враження. Зимою відбудуться по всіх читальнях бережанської філії Ювилейні Свята Просвіти заходом і силами всіх місцевих товариств під проводом філії, а закінчить їх велике повітове Ювилейне Свято Просвіти в Бережанах при участи Лугового Братства. Бажане було би обєднати в тій ділянці все громадянство повіту, а особливо молодь обох полів. **Учасник свята.**

ЛЬВІВЩИНА. (Розвязання останньої „Січи"). Рескриптом з дня 10. листопада 1928 р. до ч. 8854/28 розвязало львівське воєвідство останню „Січ" у краю. Ця остання „Січ" з 900 самостійних Січей продержалася в одинокому селі Горбачі, львівського повіту, аж до наших днів. „Січ" в Горбачах заложена перед війною в 1905 р., так, що проістнувала 23 роки. Мала вона славних кошових, як Михайлова Федора, котрий, хоч селянин, добився в УСС-ах старшинського степеня; він помер в полоні підчас українсько-польської війни у Львові. По війні в 1922 р. відновлено горбачівську „Січ" враз із 12 іншими „Січами" у львівськім повіті й около 50 „Січами" в краю. Всі ті „Січи" покінчили своє життя в 1923, 24 і 25 р. Передостанню „Січ", яку влада розвязала, це була „Повітова Січ" в Сокалі. До найкращих кошових горбачівської „Січи" по війні належав молодий Рак, якому нераз приходилося терпіти за свій провід в одинокій „Січі". Та все таки „Січ" придержувалася пильно своїого статуту й берегла свойого істнування в тій свідомости й гордости, що це одинока й остання „Січ" у краю. Горбачівська „Січ" приїздила постійно на Січові Свята, а потім на Лугові Свята до Львова. Найбільшою гордістю Січовиків було те, що вони одинокі зпоміж усіх руханків носили січову малинову ленту. В останнім часі „Січ" у Горбачах мала 30 умундурованих Січовиків, 20 Січовичок і 10 спомагаючих членів. Останнім кошовим „Січи" був Гринько Гладкий, осавулом Іван Рак, писарем Федір Бартків. „Січ" розвязано на основі рескрипту воєвідства за те, що кошовий і інші члени старшини мали тероризувати мешканців громади з причини неналежання до „Січи", а як другу причину подано те, що уладжувано вправи на спосіб військовий. Оттак скінчила своє істнування остання „Січ", яка все таки нагадувала давню славну січово-стрілецьку організацію.

НАДВІРНЯНЩИНА. (З документів часу). Читальня „Просвіти" в Назавизові, надвірнянського повіту, дістала таке письмо: Starostwo w Nadwórnej. L. 91/Wid. Nadwórna, dnia 18 listopada 1928. — Do Wydziału Czytelni „Proświty" w Nazawizowie. — Prośby z 1./XI. b. r. o udzielenie zezwolenia na odegranie 2 komedyj w Nazawizowie na cele „Proświty" nie uwzględniam i zakazuję ich odegrania ze względu, że odbycie przedstawienia skupia większą ilość osób, przez co spokój i bezpieczeństwo publiczne na wsi jest zagrożone. Przeciwko temu orzeczeniu wolno wnieść rekurs do Pana Wojewody w Stanisławowie, który wnieść należy do Starostwa w ciągu dni 14-tu, licząc od dnia następnego po doręczeniu. — Wniesienie rekursu jednak nie wstrzymuje wydanego zakazu odbycia przedstawienia. — Starosta Powiatowy: wz. Kostołowski mp. — Слід зазначити, що в тому самому селі те саме старосто розвязало дня 10. н. м. Т-во „Луг".

Нові книжки й журнали.

Журнали.

Український Филателіст. Рік IV., ч. 10–11. За жовтень-листопад 1928 р. Адреса: Wien XVIII., Gersthoferstrasse 138/8. Ціна передплати: 1 долар або йог рівновартість в іншій валюті.

Жіноча Доля. Двотижневик для українського жіноцтва. Коломия, дня 15. грудня 1928. Ч. 25. Стор. 16. Ф. 4°.

The Catholic Citizen Organ of Joan's Social and Political Alliance. 55 Beiners Street, London. W. 1. N-o 10. 15 th November 192 . Стор. 89—100. Ф. 16°. N-o 11. 15 th December 1928. Стор. 100—112. Ф. 16°.

Pracownik Drzewny. Organ Związku Zawodowego Urzędników Przemysłu Drzewnego Rzecz. Pol. Lwów w grudniu 1928. N-o 7. Стор. 20. Ф. 16°.

Ноти.

Я. Ярославенко. **В тай нам Архієрею!** Жіночий хор. Музична Накладня „Торбан". Ч. 175. Стор. 4. Ф. 16.

Я. Ярославенко. **Музичні твори. Сольові пісні. Дика рожа.** Торбан N-о 9. Третій наклад. Стор. 4. Ф. 4°. — 2) **О, будь мені, як бозу цвіт.** Торбан N-о 16, другий наклад. Стор. 6, ф. 4°. — 3) **Ой, ти соловій.** Торбан N-о 20 другий наклад. Стор. 4, ф. 4°. — 4) **Щебетушко ти маленька.** Торбан, N-го 21, другий наклад. Стор. 6, ф. 4°. — 5) **Ой, нависли чорні хмари.** Торбан Ч. 22, другий наклад. Стор. 6, ф. 4°. — 6) **Ой, щебечуть солов'ї...** Торбан Ч. 38, другий наклад. Стор. 4, ф. 4°. — 7) **(?)а хлопську нуту.** Торбан Ч. 48, другий наклад. Стор. 4, ф. 4°. — 8) **На серці жаль.** Торбан Ч. 57, другий наклад. Стор. 6. ф. 4°. — 9) **Гей, закуй мені, зазуле.** Торбан Ч. 49, другий наклад. Стор. 4, ф. 4°.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Заходом Забавового Гуртка при Т-ві Зоря" уладиться в суботу, дня 22.XII. 1928 р. **Гостину св. Николая.** Початок в год. 6-ій веч. — Подарунки приймається щоденно від 7—9 веч. в Т-ві. 1122 2—2

Позір Жінки Українки! Жіночий Кружок Рідної Школи ім. Ганни Барвінок улаштовує як і попереднього року, „передсвяточний ярмарок" в днях 1. і 3. січня 1929 року в домі дівочої школи у Львові при вулиці Мохнацького ч. 12. Старшина кружка просить отсим наше патріотичне Жіноцтво о ласкаві датки в натураліях або грошах на ціли ярмарку на адресу: Управа дівочої школи УПТ. у Львові, вул. Мохнацького ч. 12. Старшина має повну надію, що з огляду на знану ціль, на яку дохід з ярмарку призначений, той заклик не перейде безслідно, а противно, що в тій важкій скруті грошевій Рідної Школи, особливо по знаних випадках листопадових, підчас яких і названа школа потерпіла великої шкоди, віддана Жінка-Українка не відкажеся від того патріотичного народнього обовязку який буде свідчити цілом про силу і зорганізовання Українського Жіноцтва. Поможім собі самі! Будуймо власними силами, бо ніхто нас в тім не виручить!! — У Львові, дня 7. грудня 1928 р. — М. Волошинова, голова жін. кр. УПТ. ім. Ганни Барвінок. 1067 3—4

(З)агальні Збори Т-ва Катехитів відбудуться 26. грудня 1928 р. в год. 9. передпол. в духовній семинарії, вул. Коперника 36. Порядок нарад: 1) Відкриття Зборів. 2) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 3) Звіти секретаря, касієра і контрольної комісії. 4) Реферати. 5) Вибір Нового Виділу і контрольної комісії. 6) Внесення і запити. В год. 8. рано відправиться Служба Божа в церкві духовної семинарії у Львові. 11 7 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ДОКТОР ПРАВ, з пятилітною адвокатською практикою і двохлітною банковою практикою, здібний до самостійного ведення адвокатської канцелярії, пошукує місця адвокатського конципієнта. Ласкаві оферти просить ся слати на адресу: Д-р Лаврушко Ярослав, Краків, вул. Котановського ч. 16/II. 1116 3—3

НА РАТИ СТОМАНИ 55 зол. КАНАПКИ 55 зол., фотелями до розкладання 45 зол. — Фабрика Закс, вул. Личаківська ч. 132. 75 1—12

ЛІЧІТЬСЯ ВОДАМИ МІНЕРАЛЬНИМИ фабрики „Здоровє". Дають краще всіх инших! Дістати можна в Аптиках. 874 6—9

ПЛАТИМО високі ціни за золото, бриляти і перли Домбровскі-Розважевскі, Львів, (Готель Жоржа), вул. Академічна ч. ?, Оцінка безплатно 2481 26—

ВЛАСНИЧКА вищої школи жіночого кравецтва повідомляє, що при школі відкрито робітню мундурків для учениць жіночих шкіл, по ціні 20 зол. Також приймає працю в найскромнішім крою, по найнищих цінах. М. Колдовська, Академічна 22. 497 15 ?

ЛЯЖКО мосяжне на рати 200 зол. На провінцію без поруки. — Фабрика Закс, в. Личаківська ч. 132. 753 11—12

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецизійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма **Іван Зельтенрайх.** Львів, пл. Марійська ч. 5 3 128-?

ФОТОГРАФ ЯНУШЕВИЧ, вул. Вінцентого Поля ч. 1. (бічна Зеленої). Тел. 59 60. 1129 1—3

ВІДДАМО кожному добру і певну егзистенцію без ніякого ризика. Письменні зголошення приймає за залученням почтового значка, **Ер-Ка-Верк** Мисловиці, Гор. Шлеськ 1?6 1—?

ОДНО З ТОВАРИСТВ пошукує бухгальтерів і кореспондентів зі знанням мов: української, польської і німецької та знанням писання на машині. Першенство мають ті, що вміють крім цього по англійськи. Зголошуватися з поданням референцій під „ЗДІБНИЙ" до Адміністрації. 1 30 —3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг легких, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

432 Пересвітлення Рентгеном. 17—24

МАРКИ для ПСІВ на 19?9 рік виконує АНДРІЙ БЕРЛІНСЬКИЙ Львів, Словацького 4.

НЕРВОЛЬ Хеміка д-ра ФРАНЦОЗА, одиноко радикальний і випробований середник (натирання) на **РЕВМАТИЗМ** кольку з причини перестуди, на постріл, ісхіяс і т. п. Жадати в аптиках. Жадати в аптиках. Вибір і головна продажа. АПТИКА МІКОЛЯША ЛЬВІВ, КОПЕРНИКА ч. 1. 870 14—?

Попробуй заступку кави „КОЛІНКА" і домішку до кави „СТАР" найліпше-найекономічнійше!

НА СВЯТА

найбільший вибір ПОРЦЕЛЯНИ, КРИШТАЛІВ, ХІНСЬКОГО срібла ФРАГЕТА, АЛЬПАКА і пацинківських виробів поручає фірма

Казимир Левіцкі

Львів, пл. Марійська 10. 1053 2—3

ВИДАВНИЦТВО

„ІЗМАРАГД"

видало

В. Іванов: Поворот Будди. Ціна 2·— зол.

Ст. Цвайґ: Амок. Ціна 2·— зол.

Б. Пільняк: Смерть командарма. Ціна —·60 зол.

Ст. Цвайґ: Лист незнайомої. Ціна 2·— зол.

М. Арцибашев: Дикі. Ціна 2·— зол.

М. Рудницький: Нагоди й Пригоди. Ціна 5·— зол.

Замовляти у всіх українських книгарнях або у видавництві 1132 1—5

„ІЗМАРАГД" ЛЬВІВ, вул. Косцюшка ч. 5.

ШОФЕРИ

що покінчили ЛЬВІВСЬКІ КУРСИ САМОХОДОВІ Інж. Алекс. Юрійого Львів. Коперника 54 відріжняються своєю докладною знайомістю фаху, бо ці курси ведеться при найбільших варстатах і гаражах самоход. в Східній Галичині. Докладна і швидка наука. Полекші незаможним. Записи щоденно. Інформації і проспекти уділяє Управа курсів. 1133 1—2 **Позір!** Курси ніяких доплат за самоходи до іспитів і т. п. не побирають.

Важне для Кооператив, Товариств, Парохіяльних Урядів, Адвокатів, Нотарів і ін.

Вже вийшов і продається по всіх книгарнях, паперових складах і Повітових Союзах Кооператив

„Український Термінар і Календар на рік 1929",

який містить м. ін. почтову і телеграф. тарифу, стемплеві скалі, адреси українських Товариств і Кооператив, адвокатів, нотарів, лікарів і ін.

Ціна золотих 3.

За післяплатою 1·15 зол. дорожче.

Замовлення просимо слати:

„НАРОДНЯ КНИГАРНЯ"

Станиславів, пасаж Гартенберґів.

НА СВЯТА!!

Найгарніші святочні дарунки як обідові та кавові сервіси, накриття з альпаки і хінського срібла, Фражета по дуже низьких цінах поручає

ФІРМА **ОЛЕКСАНДЕР ОНИСЬКО**

Львів, Галицька 20. 855 (ріг Валової) 2—4

Одинока у Львові **„ҐОРСЕТНЯ"** на франц. зразок поручає: гумові пояси, бедрівки, шліфери, підвязки, нагрудники, **опаски та менструаційні реформи**, трикотові реформи і шовкові тільки у фірмі „Гігієна" Р. КЕРНЕР, Львів. **Пасаж Міколяша над кіном Утіха.** Тел. 51-24. 11-12

8 зол. ПЕРСТЕНЕЦЬ 8 зол. з 14-карат. золота з рубіном тільки у **Б. ҐРИНБЕРҐА** Сикстуська 4. Тел. 59-22

Спільника з капіталом до 1.000 дол. пошукує підприємство в окружнім місті. Спільник може дістати в тім підприємстві посаду управителя. — Зголошення до дня 31. грудн 1928 слати на адресу Адміністрації. 1121 2—3

Загальні Збори

Спілки Господарсько-торговельної товариства зареєстрованого з обмеженою порукою в Сокалі (давніше в Хороброві) відбудуться дня 30. грудня 1928 р. в год. 1. попол. в громадськім домі в Хороброві зі слідуючим порядком нарад: 1) Відкриття Зборів, 2) Вибір трьох членів Управи. 3) Вибір сімох членів Надзірної Ради. 4) Питання про дальше істнування Спілки. 5) Внески і запити. 1131 1—1 **Надзірна Рада.**

:: НАЙБІЛЬША В КРАЮ ФАБРИКА ДЗВОНІВ ::

БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

В КАЛУШІ, ВУЛ. СІВЕЦЬКА ч. 18. В ПЕРЕМИШЛІ ВУЛ. КРАСІЦЬКОГО ч. 63.

відливає на замовлення дзвони гармонійні й поодинокі, а постійно удержує на складі понад 200 штук готових дзвонів у вазі від 10 до 600 кг.

ЦІНИ ПРИСТУПНІ - СПЛАТА РАТАМИ

При важніших запитанях просяться письма до нас висилати рекомендовано.

2525 27—52

„HIS MASTER'S VOICE" признані на цілій земській кули як найпрецізніші THE GRAMOPHONE Co Ltd. LONDON Генеральне Представництво на Польщу

Йосиф Векслер

Експорт і член британської торговельної палати. ВАРШАВА, вул. Маршалковська ч. 132. „РАКІВ", Фльоріянська ч. 25. ЛЬВІВ, Сикстуська ч. 3. 671 8—?

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.